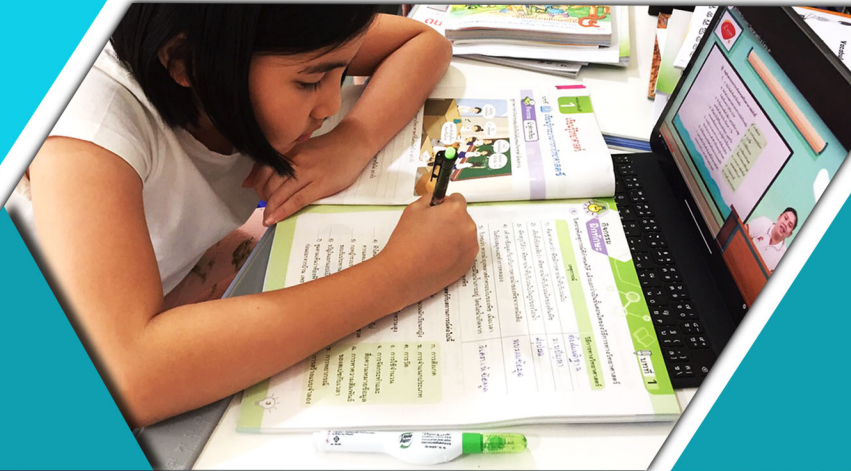

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 - 2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจเกี่ยวกับจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีอำนาจหน้าที่ส่วนหนึ่งในการจัดทำข้อเสนอนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 - 2565) ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) กระทรวงศึกษาธิการ แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานในช่วงเวลาดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 - 2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กันยายน 2564

สารบัญ

ส่วนที่ 1 บทนำ	1
กฎหมาย ยุทธศาสตร์ แผนสำคัญที่เกี่ยวข้อง	1
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.....	1
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	1
คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 28/2559 เรื่องให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย.....	2
กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546	2
ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580.....	2
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580).....	3
แผนการปฏิรูปประเทศ	4
แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579	5
นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565.....	5
นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565	7
ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา.....	9
แนวโน้มการเข้ารับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามสังกัด	9
ผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2562	10
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis).....	14
ส่วนที่ 2 สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน	16
วิสัยทัศน์	16
พันธกิจ	16
เป้าประสงค์	16
กลยุทธ์	17
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ	17
กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน.....	18
กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	20
กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา	23
ส่วนที่ 3 การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ.....	27
แนวทางการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ	27
เงื่อนไขความสำเร็จ	27
ภาคผนวก	
ชื่อย่อสำนัก/ศูนย์/หน่วยงานเทียบเท่า สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	29

สารบัญตาราง

ตาราง 1	จำนวนผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือเทียบเท่า จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2547 ปีการศึกษา 2552 ปีการศึกษา 2557 และปีการศึกษา 2562	9
ตาราง 2	คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ของประเทศ และคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมิน คุณภาพผู้เรียน (NT) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562	11
ตาราง 3	คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ของประเทศ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 จำแนกตามสังกัด	11
ตาราง 4	คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของประเทศ และคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562	12
ตาราง 5	คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 จำแนกตามสังกัด/กลุ่มโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน...	12
ตาราง 6	คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 จำแนกตามสังกัด/กลุ่มโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน...	13

ส่วนที่ 1 บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรที่มีภารกิจสำคัญในการจัดและส่งเสริม การศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินงานใด ๆ จะส่งผลกระทบต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมาก ทั่วประเทศ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 - 2565) ของหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องพิจารณา กฎหมาย ระเบียบ นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน ที่เกี่ยวข้องหลายประการ รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงาน ที่ผ่านมาในปัจจุบัน ทั้งแนวโน้มการเข้ารับบริการ ผลการดำเนินงานจากการติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย และแผนปฏิบัติราชการ รวมถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัจจุบันของหน่วยงาน ซึ่งจะนำเสนอตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

กฎหมาย ยุทธศาสตร์ แผนสำคัญที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 - 2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกฎหมาย ยุทธศาสตร์ แผนต่าง ๆ ที่สำคัญและมีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้มีการประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 6 เมษายน 2560 ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีบทบัญญัติไว้ใน มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคที่หนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริม ให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าว มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติ เกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ การดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการ ให้เป็นไปตาม แผนการศึกษาแห่งชาติด้วย

การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตาม ความถนัดของตนและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาตามวรรคสอง หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษา ตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ตามความถนัด ของตน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดคำนิยามการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาระดับก่อนอุดมศึกษา และกำหนดในมาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มี ผู้ดูแลด้วยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการ ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 28/2559 เรื่องให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ได้กำหนดนิยามการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี เป็นการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) (ถ้ามี) ระดับประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.3) หรือเทียบเท่า และให้หมายความรวมถึงการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีภารกิจเกี่ยวกับการจัด และการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 1) จัดทำข้อเสนอนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา มาตรฐานการจัดการศึกษาและหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) กำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง และการดำเนินการเกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากร การจัดตั้ง จัดสรรทรัพยากร และบริหารงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3) พัฒนาระบบการบริหาร และส่งเสริม ประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การนำเทคโนโลยี สารสนเทศไปใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งการส่งเสริมพิเศษ การบริหารและการจัดการศึกษา
- 4) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษา
- 5) พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษและประสาน ส่งเสริม การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นของเขตพื้นที่การศึกษา
- 6) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 7) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้รัฐมียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมาย การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้อง และบูรณาการกัน ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานรัฐ ทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ประกอบด้วย ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึง

การให้บริการของภาครัฐ การพัฒนาประเทศในช่วงเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ 6 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6) ยุทธศาสตร์ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนที่จัดทำไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยจะมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณจะต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ประเด็น ประกอบด้วย 1) ความมั่นคง 2) การต่างประเทศ 3) การพัฒนาการเกษตร 4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต 5) การท่องเที่ยว 6) การพัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ 7) โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล 8) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมยุคใหม่ 9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ 10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม 11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 12) การพัฒนาการเรียนรู้ 13) การสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี 14) ศักยภาพการกีฬา 15) พลังทางสังคม 16) เศรษฐกิจฐานราก 17) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม 18) การเติบโตอย่างยั่งยืน 19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ 20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ 21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ 22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ 23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นองค์กรเจ้าภาพหลัก ในประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และเป็นองค์กรเจ้าภาพร่วม ในประเด็นที่ 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (12) ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ มีเป้าหมายระดับประเด็น 2 เป้าหมาย คือ 1) คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และ 2) คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น มีแผนย่อย 2 แผน ดังนี้

1. แผนย่อยการปฏิรูประบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา โดย 1) ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 2) เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ 3) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท 4) พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 5) สร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ และมีเป้าหมายให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และมีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น

2. แผนย่อยการตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา คือ 1) พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา 2) สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ และมีเป้าหมายของแผนย่อย คือ ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (11) ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มีเป้าหมายระดับประเด็น คือ คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกายสติปัญญา และคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมีแผนย่อยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 แผนย่อย ได้แก่

1. แผนย่อยการพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีที่สมวัยทุกด้าน โดยการพัฒนาหลักสูตรการสอนและปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่าง ๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและการจัดระบบ ทักษะการรู้จักประเมินตนเอง ควบคู่กับการยกระดับบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมทั้งทักษะ ความรู้ จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ เป้าหมายของแผนย่อยคือ เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพมีการพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น

2. แผนย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น แนวทางพัฒนา ได้แก่ 1) จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์การทำงานร่วมกับผู้อื่น 2) จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ 3) จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน 4) จัดให้มีการพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมกันและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม 5) ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ตลอดจนภูมิคุ้มกันด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น เป้าหมายของแผนย่อย คือ วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศ ได้มีการประกาศเมื่อวันที่ 6 เมษายน 2561 เพื่อกำหนดกลไก วิธีการ และขั้นตอนการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ โดยการปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ สังคมมีความสุขสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งมีการปฏิรูป 13 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเมือง 2) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน 3) ด้านกฎหมาย 4) ด้านกระบวนการยุติธรรม 5) ด้านเศรษฐกิจ 6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7) ด้านสาธารณสุข 8) ด้านสื่อสารมวลชน และเทคโนโลยีสารสนเทศ 9) ด้านสังคม 10) ด้านพลังงาน 11) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ 12) ด้านการศึกษา 13) ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ ที่มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2562 จึงได้มีการประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2564 ซึ่งกำหนดแผนงานในแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) 5 เรื่อง ได้แก่ 1) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย 2) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

3) การปฏิรูปกลไก และระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน
 4) การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงาน และการสร้างงาน
 5) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุน การพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน และกำหนดกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) เพื่อเร่งรัดให้เกิดผลการดำเนินการที่สำคัญภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579

เป็นแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาระยะยาว โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาส และความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคน ให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศ เพื่อให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้นำไปเป็นกรอบและแนวทาง การพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้สำหรับพลเมือง ทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก ที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้กำหนด สาระสำคัญสำหรับบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาใน 5 ประการ ได้แก่ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ความเท่าเทียมทางการศึกษา (Equity) คุณภาพการศึกษา (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทเปลี่ยนแปลง (Relevancy) ในระยะ 20 ปีข้างหน้า และมียุทธศาสตร์ 6 ประการ คือ
 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคม และประเทศชาติ 2) การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 3) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้ 4) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา 5) การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565

กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การพัฒนาเด็ก ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 ดังนี้

นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565

1. การปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับบริบท สังคมไทย

2. การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูและอาจารย์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ให้มีสมรรถนะทางภาษาและดิจิทัล เพื่อให้ครูและอาจารย์ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ ด้วยภาษาและดิจิทัล สามารถปรับวิธีการเรียนการสอนและการใช้สื่อทันสมัย และมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ ทางการศึกษาที่เกิดกับผู้เรียน

3. การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (NDLP) และการส่งเสริมการฝึกทักษะดิจิทัลในชีวิตประจำวัน เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางผ่านระบบออนไลน์ และการนำฐานข้อมูลกลางทางการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา

4. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษา ให้มีความเป็นอิสระและคล่องตัว การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อกำหนดให้มีระบบบริหารและการจัดการ รวมถึงการจัดโครงสร้างหน่วยงานให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ สถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระและคล่องตัว การบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน มีระบบการบริหารงานบุคคลโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

5. การปรับระบบการประเมินผลการศึกษาและการประกันคุณภาพ พร้อมจัดทดสอบวัดความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งสายวิชาการและสายวิชาชีพ เพื่อให้ระบบการประเมินผล การศึกษาทุกระดับและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย ตอบสนองผลลัพธ์ทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

6. การจัดสรรและการกระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม และสร้างโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกลุ่มอื่น ๆ กระจายทรัพยากรทั้งบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณและสื่อเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึง

7. การนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) และกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (AQRf) สู่การปฏิบัติ เป็นการผลิตและการพัฒนากำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เชื่อมโยงระบบการศึกษา และการอาชีพ โดยใช้กลไกการเทียบโอนประสบการณ์ด้วยธนาคารหน่วยกิตและการจัดทำมาตรฐานอาชีพในสาขาที่สามารถอ้างอิงอาเซียนได้

8. การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจวินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อเป็นการขับเคลื่อนแผนบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 สู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ

9. การศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาและอาชีวศึกษามีอาชีพและรายได้ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพและคุณภาพชีวิตที่ดี มีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้

10. การพลิกโฉมระบบการศึกษาไทยด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัล

11. การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

12. การจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย โดยยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

นโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win)

1. **ความปลอดภัยของผู้เรียน** โดยจัดให้มีรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ รวมถึงการสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ ท่ามกลาง สภาพแวดล้อมทางสังคม
2. **หลักสูตรฐานสมรรถนะ** มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่ต้องการ
3. **ฐานข้อมูล Big Data** มุ่งพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้ได้ข้อมูล ภาพรวมการศึกษาของประเทศที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ ได้อย่างแท้จริง
4. **ขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)** สนับสนุนการดำเนินงาน ของศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามความเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบท ของพื้นที่ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอน ด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน
5. **พัฒนาทักษะทางอาชีพ** ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต สร้างอาชีพและรายได้ที่เหมาะสม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
6. **การศึกษาตลอดชีวิต** การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ประชาชนในแต่ละช่วงวัยได้รับการศึกษาตามความต้องการอย่างมีมาตรฐาน เหมาะสมและเต็มตามศักยภาพ ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา และพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย
7. **การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ** ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้ที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพสามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติ ศักดิ์ศรี เท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคม สามารถช่วยเหลือตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงนโยบายด้านการศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญยิ่ง ในการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในทุกด้าน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการ เกิดผลสัมฤทธิ์และสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ที่มีความสำคัญเร่งด่วน และสามารถดำเนินการ และวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมในช่วงปี พ.ศ. 2564 - 2565 ซึ่งเกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย 2) การพัฒนา การจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และ 3) การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ จึงกำหนดนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 ดังนี้

1. ด้านความปลอดภัย

พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

2. ด้านโอกาส

2.1 สนับสนุน ให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการที่ดี ทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย

2.2 ดำเนินการ ให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐาน วารสารฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ตรงตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.3 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างเท่าเทียมกัน

2.4 ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะ ในการดำเนินชีวิต มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านคุณภาพ

3.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็น ของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

3.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการเลือกศึกษาต่อ เพื่อการมีงานทำ

3.3 ปรับหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็น ในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลทุกด้าน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ

3.4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู

4. ด้านประสิทธิภาพ

4.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน บนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

4.2 พัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาสี่มุมเมือง โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียน ที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

4.3 บริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 - 3 น้อยกว่า 20 คน ให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพของชุมชน

4.4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ และสถานศึกษา ที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

4.5 สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนาวัตกรรมการศึกษา และการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.6 เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

แนวโน้มการเข้ารับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามสังกัด

จำนวนผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนมากกว่าจำนวนผู้เรียนสังกัดหน่วยราชการอื่น โดยในปีการศึกษา 2562 มีผู้เรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 9,463,345 คน และสังกัดอื่น 1,174,584 คน แต่เมื่อพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนผู้เรียน ของปีการศึกษา 2547 ปีการศึกษา 2552 ปีการศึกษา 2557 และปีการศึกษา 2562 ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กับสังกัดส่วนราชการอื่น พบว่า จำนวนผู้เรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สังกัดส่วนราชการอื่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังตาราง 1

เมื่อพิจารณาหน่วยงานย่อย โดยเปรียบเทียบผู้เรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับสังกัดอื่น อีก 12 สังกัด พบว่า ผู้เรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกรุงเทพมหานคร โดยมีจำนวนผู้เรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานลดลงจากปีการศึกษา 2547 ถึง 2,170,689 คน ทั้งนี้ หลายสังกัดมีบางช่วงที่มีจำนวนผู้เรียนเพิ่มขึ้นแต่เมื่อเปรียบเทียบปีการศึกษา 2557 กับ ปีการศึกษา 2562 ส่วนใหญ่มีจำนวนนักเรียนลดลง ยกเว้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เพิ่มขึ้น 207,280 คน กระทรวงมหาดไทย เพิ่มขึ้น 44,366 คน กระทรวงอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพิ่มขึ้น 20,517 คน และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเพิ่มขึ้น 469 คน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2547 กับ ปีการศึกษา 2562 พบว่า ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงมหาดไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นมากถึง 353,199 คน ในขณะที่ผู้เรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น 208,757 คน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเพิ่มขึ้น 111,025 คน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือเทียบเท่า จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2547 ปีการศึกษา 2552 ปีการศึกษา 2557 และปีการศึกษา 2562

สังกัด	ปีการศึกษา				ผลต่าง ปี 62 เทียบ ปี 47	ผลต่าง ปี 62 เทียบ ปี 57
	2547	2552	2557	2562		
กระทรวงศึกษาธิการ	11,314,238	10,588,433	9,865,073	9,463,345	-1,850,893	-401,728
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	2,053,896	2,222,835	2,312,283	2,164,921	+111,025	-147,362
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	8,823,849	7,894,875	7,114,804	6,653,160	-2,170,689	-461,644
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	435,792	469,999	437,269	644,549	+208,757	+207,280
องค์กรมหาชนขึ้นตรงรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ	701	724	717	715	+14	-2
ส่วนราชการอื่น	878,808	1,125,936	1,142,370	1,174,584	+295,776	+32,214
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	41,834	31,676	48,997	69,514	+27,680	+20,517
กระทรวงมหาดไทย	393,425	656,328	702,258	746,624	+353,199	+44,366
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	626	483	337	159	-467	-178
กรุงเทพมหานคร	347,638	338,638	299,452	281,029	-66,609	-18,423
กระทรวงกลาโหม	4,233	4,966	4,785	3,478	-755	-1,307
กระทรวงวัฒนธรรม	7,981	8,494	7,867	6,942	-1,039	-925
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	3,932	4,107	3,985	4,454	+522	+469
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	51,950	56,109	50,593	35,967	-15,983	-72,092
องค์กรในกำกับขึ้นตรงนายกรัฐมนตรี	27,189	25,135	24,096	26,417	-772	-25,907

หมายเหตุ : ประมวลข้อมูลจากสถิติการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

แหล่งข้อมูล http://www.mis.moe.go.th/EIS/report_data.htm วันที่สืบค้นข้อมูล 25 มีนาคม 2564

ผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2562

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปี พ.ศ. 2563 ซึ่งดำเนินการภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 สภาวะการณ์ที่เป็นแรงกดดันทั้งจากภายใน ภายนอกประเทศ และภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สรุปผลการดำเนินการ จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านความปลอดภัย

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีระบบดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน และการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 88.31 และสามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ ร้อยละ 88.75¹

2. ด้านโอกาส

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถดำเนินการเพื่อโอกาสผู้เรียนเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1 การจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นมาตรฐานเสมอกันในระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 99.32 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 100 และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 98.37¹

2.2 การจัดให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 97.93 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 90.93 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 76.74¹

2.3 การจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ ได้รับการพัฒนาด้วยกระบวนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) จำนวน 26,951 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563)²

2.4 การจัดให้เด็กพิการ ได้รับการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพียงพอ จำนวน 110,788 คน (ข้อมูล ปี 2563)²

2.5 การจัดให้ผู้เรียนในเขตพื้นที่เฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น พื้นที่สูง ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง ได้รับการบริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตรงตามความต้องการสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ร้อยละ 97.38¹

2.6 การจัดให้ผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับโอกาสพัฒนาการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ

¹ ข้อมูลจากรายงานผลการติดตาม ประเมินผลการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

² ข้อมูลจากสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ด้านคุณภาพ

ผลการดำเนินการด้านคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นดังนี้

3.1 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เข้ารับการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) จำนวน 2 ด้าน คือ ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ และความสามารถด้านภาษาไทย พบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ โดยความสามารถด้านคณิตศาสตร์สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 0.7 แต่ความสามารถด้านภาษาไทยมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 0.46 ซึ่งแสดงผลได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ของประเทศ และคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562

ความสามารถด้าน	คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ($\bar{X}$)	คะแนนเฉลี่ยของ สพฐ. ($\bar{X}$)
คณิตศาสตร์	44.94	45.64
ภาษาไทย	46.46	46.00
รวมความสามารถทั้ง 2 ด้าน	45.70	45.82

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563

เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ตามสังกัด 8 สังกัด พบว่า ผู้เรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงเป็นอันดับ 3 รองจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเดิม (ปัจจุบันสังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดกว่า 59.69 คะแนน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีคะแนนรวมเฉลี่ย 46.61 คะแนน ส่วนอันดับของคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านคณิตศาสตร์ สูงเป็นอันดับ 2 รองจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเดิม ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยด้านภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 4 รองจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเดิม โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และรองจากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ของประเทศ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 จำแนกตามสังกัด

ความสามารถด้าน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ($\bar{X}$) จำแนกตามสังกัด								
	ประเทศ	สพฐ.	สช.	อปท.	กทม.	สกอ.	ตชด.	พัทยา	โฮมสคูล
คณิตศาสตร์	44.94	45.64	44.88	40.58	42.12	59.97	34.42	36.44	40.30
ภาษาไทย	46.46	46.00	48.33	44.15	47.54	59.41	36.35	41.06	42.99
รวมความสามารถ ทั้ง 2 ด้าน	45.70	45.82	46.61	42.36	44.83	59.69	35.39	38.75	41.64

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563

3.2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทดสอบ จำนวน 4 วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทดสอบ จำนวน 5 วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ซึ่งพบว่านักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มีคะแนนเฉลี่ยบางวิชาสูงกว่า และบางวิชาต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ เช่นเดียวกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยวิชาสังคมศึกษา อีกหนึ่งวิชาที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศอีกด้วย รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของประเทศ และคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562

วิชา	ระดับชั้น					
	ประถมศึกษาปีที่ 6		มัธยมศึกษาปีที่ 3		มัธยมศึกษาปีที่ 6	
	คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ($\bar{X}$)	คะแนนเฉลี่ยของ สพฐ. ($\bar{X}$)	คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ($\bar{X}$)	คะแนนเฉลี่ยของ สพฐ.* ($\bar{X}$)	คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ($\bar{X}$)	คะแนนเฉลี่ยของ สพฐ.* ($\bar{X}$)
ภาษาไทย	49.07	47.95	55.14	55.91	42.21	43.02
ภาษาอังกฤษ	34.42	30.86	33.25	32.98	29.20	28.97
คณิตศาสตร์	32.90	31.60	26.73	26.98	25.41	25.62
วิทยาศาสตร์	35.55	34.30	30.07	30.22	29.20	29.40
สังคมศึกษา	-	-	-	-	35.70	36.10

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2563

* ไม่รวมคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสังกัด/กลุ่มโรงเรียน พบว่า ผู้เรียนในสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศมาก ตั้งแต่ 20.88 - 54.48 คะแนน รองลงมาเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทุกวิชา รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 จำแนกตามสังกัด/กลุ่มโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัด	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) รายวิชา			
	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)	57.39	34.54	28.59	30.70
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.)	51.77	28.61	22.49	28.87
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย (จว.)	79.99	63.23	81.21	50.95
คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ	55.14	33.25	26.73	30.07

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2563

หมายเหตุ : ไม่รวมสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 จำแนกตามสังกัด/กลุ่มโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบผลเช่นเดียวกับระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 กล่าวคือ ผู้เรียนในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมทุกสังกัดมาก รองลงมาเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาน้อยที่สุด และต่างจากคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ระหว่าง 4.02 - 8.26 คะแนน รายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 จำแนกตามสังกัด/กลุ่มโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัด/กลุ่มโรงเรียน	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) รายวิชา				
	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)	43.12	36.15	29.04	25.71	29.45
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.)	34.86	31.89	22.99	17.73	25.43
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย (จภ.)	63.45	47.57	47.61	61.00	49.41
คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ	42.21	35.70	29.20	25.41	29.20

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2563

หมายเหตุ : ไม่รวมสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ

3.3 การจัดให้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาผ่านการประเมินสมรรถนะที่จำเป็น ตามแนวทางการประเมิน PISA ร้อยละ 32.48³

3.4 การจัดให้ผู้เรียนทุกระดับมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ร้อยละ 89.42 และจัดให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะความรู้ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ร้อยละ 78.18³

3.5 การจัดให้ผู้เรียนทุกคนมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ในระดับปฐมวัย ร้อยละ 93.72 และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 77.57³

3.6 การจัดให้ผู้เรียนได้รับการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ และอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพียงพอ

3.7 การจัดให้ผู้เรียนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ฯ ร้อยละ 94.91³

3.8 การจัดให้สถานศึกษาน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 91.85³

3.9 การจัดให้สถานศึกษาในสังกัดมีนโยบาย และจัดกิจกรรมให้ความรู้ที่ถูกต้องและสร้างจิตสำนึกด้านการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 95.44³

3.10 การจัดให้ครูมีการเปลี่ยนบทบาทจาก “ครูผู้สอน” เป็น “Coach” ผู้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะการเรียนรู้หรือผู้อำนวยการการเรียนรู้ ร้อยละ 63.64³

³ ข้อมูลจากรายงานผลการติดตาม ประเมินผลการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 โดยสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ด้านประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลการดำเนินงานด้านประสิทธิภาพ ดังนี้

4.1 การจัดให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 90.63 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยละ 93.42⁴

4.2 การจัดให้สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานส่วนกลางนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้ในการบริหารจัดการและตัดสินใจ ทั้งระบบ ร้อยละ 90.24⁴

4.3 การจัดให้สถานศึกษา หน่วยงานในสังกัด ทุกระดับ ผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ร้อยละ 85.20⁴

4.4 การจัดให้สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานส่วนกลางมีแพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital Platform) เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านบริหารจัดการศึกษา ร้อยละ 95.15⁴

4.5 การจัดให้สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 100⁴

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

จากการสำรวจของกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 20,268 คน แบ่งเป็น ครู ร้อยละ 39.3 ผู้ปกครอง ร้อยละ 27 นักเรียน ร้อยละ 18.7 ผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 7.35 บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยละ 4.94 บุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ส่วนกลาง) ร้อยละ 1.47 และประชาชนทั่วไป ร้อยละ 1.16 สามารถสรุปเป็น SWOT ขององค์กรตามลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)

1. มีการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
2. มีการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)
3. มีการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนและครูที่อยู่ในสถานศึกษา ได้รับความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ
4. ครูยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณครู รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู
5. ครูมีจรรยาบรรณวิชาชีพ
6. โรงเรียนมีระบบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ได้รับการศึกษาและป้องกันการออกกลางคัน
7. โรงเรียนมีระบบการแนะแนวและข้อมูลเพื่อการพัฒนาผู้เรียนในการวางแผนการศึกษาต่อ สร้างเสริมประสบการณ์และทักษะอาชีพ เพื่อมุ่งสู่การมีงานทำ รวมทั้งทักษะการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

จุดอ่อน (Weakness)

1. โครงสร้างอัตรากำลังในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับภาระงานครูและภารกิจของหน่วยงาน
2. การกระจายอำนาจการบริหารและงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน ยังไม่มีความเหมาะสม

⁴ ข้อมูลจากรายงานผลการติดตาม ประเมินผลการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 โดยสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. โรงเรียนจัดการศึกษาด้านปัญญาประดิษฐ์ ยังมีจำกัด ยังไม่เห็นผลการดำเนินการที่เป็นรูปธรรมในหลายพื้นที่
4. สำนักส่วนกลางในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโครงการและตัวชี้วัดมาก ทำให้เพิ่มภาระงานให้แก่ผู้ปฏิบัติในพื้นที่

โอกาส (Opportunity)

1. ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ ภูมิใจในความเป็นไทย
2. ผู้เรียนเข้าใจภัยจากยาเสพติด ภัยจากความรุนแรง ที่กระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน และภัยจากโลกไซเบอร์ และรู้จักวิธีป้องกันแก้ไขภัยที่เกิดขึ้นกับตนเอง
3. ผู้เรียนสามารถปรับตัวกับโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และเข้าใจในวิถี New Normal สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงในการจัดการภัยคุกคามทุกรูปแบบ
4. ผู้เรียนปฐมวัยมีกฎหมายรองรับการเข้าถึงการศึกษาในระดับปฐมวัย
5. ผู้เรียนรู้จักตนเอง สามารถนำข้อมูลมาวางแผนในการศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ข้อจำกัด (Threat)

1. งบประมาณที่ได้รับมีอย่างจำกัด ทำให้การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรด้านการศึกษาลำบากไม่ทั่วถึง ตรงตามความต้องการจำเป็นในแต่ละพื้นที่
2. การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาให้กับผู้เรียน ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
3. การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทำให้นโยบายมีการเปลี่ยนแปลง ไม่ต่อเนื่อง
4. ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์ด้านการคิดขั้นสูง ด้านนวัตกรรม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านภาษาต่างประเทศ ยังไม่เพียงพอที่จะส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
5. การพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนพิการและผู้เรียนด้อยโอกาส ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

จากข้อมูลผลการดำเนินการ และการสำรวจข้างต้น เพื่อให้การดำเนินงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้เรียนได้รับโอกาสที่ได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ในหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีที่ตั้งอยู่ทั่วประเทศได้มากยิ่งขึ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และ พ.ศ. 2565 และสอดคล้องกับทิศทางในการพัฒนาประเทศ ทั้งยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 - 2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ส่วนที่ 2 สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็น สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่การเรียนรู้ และเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหนึ่งในหน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดทิศทางในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานในปิงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ดังนี้

วิสัยทัศน์

สร้างคุณภาพทุนมนุษย์ สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. จัดการศึกษาให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับความปลอดภัยจากภัยพิบัติ ภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อรองรับวิถีชีวิตใหม่
3. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
4. พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
5. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
6. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็มืออาชีพ มีสมรรถนะด้านภาษา และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
7. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
8. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย
2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถวางแผนในการศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ และสามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
3. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี

4. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

5. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาครูให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เชื่อมโยงนโยบายด้านดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายด้านปัญญาประดิษฐ์

6. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบใช้งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย ปี 2565
1.	ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนในการสร้างภูมิคุ้มกันพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงและภัยคุกคามแบบใหม่ ทุกรูปแบบ	ร้อยละ	85
2.	ร้อยละของสถานศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษได้รับการพัฒนาการจัดการศึกษาตามบริบท	ร้อยละ	80

แนวทางการพัฒนา

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานร่วม
1.	สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ ความเสี่ยง และดำเนินการตามแนวทางในการจัดการภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ ให้สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ รองรับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	สพฐ. (ฉก.ชน.) สพท. รร.	สพฐ. (สวก. สอ. สตผ.)
2.	ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ รู้จักวิธีการป้องกันและแก้ไข เกี่ยวกับภัยคุกคาม ภัยจากยาเสพติด ความรุนแรง การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน การค้ามนุษย์ อาชญากรรมไซเบอร์ ภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน โรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ ตลอดจนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย	สพฐ. (ฉก.ชน.) สพท. รร.	สพฐ. (สวก. สนค.)

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานร่วม
3.	พัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเสริมสร้างทักษะชีวิต และทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียน เพื่อรองรับภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ โรครูปแบบใหม่และโรครูปแบบซ้ำ	สพฐ. (สวก.) สพท. รร.	สพฐ. (สทร. สกค. ฉก.ชน.)
4.	ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ที่นำไปสู่ Digital Life & Learning รวมถึงความพร้อมของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อความปลอดภัยเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ภัยพิบัติและภัยคุกคาม	สพฐ. (สทร.) สพท. รร.	สพฐ. (ศบศ.)
5.	ส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อม และสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ ⁵ ที่ปลอดภัยในสถานศึกษา ให้ผู้เรียนมีความปลอดภัย มีความอบอุ่น และมีความสุขในสถานศึกษา	สพท. รร.	-
6.	เสริมสร้างแนวทางการป้องกันและแก้ปัญหาจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ได้อย่างทันท่วงที เช่น ภัยคุกคามทางไซเบอร์ การแสดงออกที่ไม่เหมาะสม พฤติกรรมกลั่นแกล้งรังแกผู้อื่น (Bully) ความรุนแรงในสถานศึกษา การล่วงละเมิดทางเพศ และยาเสพติด โดยความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย	สพฐ. (ฉก.ชน.) สพท. รร.	-
7.	พัฒนาระบบและรูปแบบการป้องกันภัยทุกรูปแบบ รวมทั้งเสริมสร้างสวัสดิการให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะภัยที่เกิดจากความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	สพฐ. (สพร.) สพท. รร.	สพฐ. (สพท.จชต. ฉก.ชน.)

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

- เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการสมวัย
- ประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ
- เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

⁵ ระบบนิเวศการเรียนรู้เป็นระบบที่จะเกื้อหนุนให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้สมาชิกทุกส่วนได้พัฒนาตนเอง อย่างเต็มศักยภาพร่วมกัน ประกอบด้วย นักเรียน ครอบครัว โรงเรียน ครู/อาจารย์ สังคม/ชุมชน แหล่งข้อมูล <https://satit.tu.ac.th/course>

ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย ปี 2565
1.	อัตราการเข้าเรียนสู่ทุกระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	ร้อยละ	70
2.	จำนวนผู้เรียนที่เป็นผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา และพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม ตามความจำเป็น	คน	3,315,554
3.	ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน	ร้อยละ	20

แนวทางการพัฒนา

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานร่วม
1.	สร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างเสมอภาค โดยการค้นหา เฝ้าระวัง ติดตาม และช่วยเหลือเด็กปฐมวัย (3 - 5 ปี) ทุกคน ให้ได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการจากสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ	สพฐ. (สนผ.) สพท. รร.	สพฐ. (สวก. สศศ.)
2.	สร้างโอกาสและความเสมอภาคการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพให้แก่ประชากรวัยเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง โดยจัดการศึกษาตามขีดความสามารถของผู้เรียน ความถนัด และศักยภาพของแต่ละบุคคล วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ	สพฐ. (สนผ.) สพท. รร.	สพฐ. (สวก. สบว. สมป. ศบศ. สนก. สศศ. สพก.จขต.)
3.	ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการค้นหา เฝ้าระวัง ติดตาม และประสานช่วยเหลือ ประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่อยู่นอกระบบการศึกษาให้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และสนับสนุนให้มีข้อมูล องค์กรความรู้ และแนวทาง/วิธีการ/เครื่องมือ ที่จำเป็นในการป้องกันนักเรียนออกจากระบบการศึกษา	สพฐ. (สนผ.) สพท. รร.	-
4.	พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาสำหรับคนพิการ การวัด และประเมินผลที่เหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพของเด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาส	สพฐ. (สศศ.) สพท. รร.	สพฐ. (สทร. สวก.)
5.	ส่งเสริม พัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างโอกาสทางการศึกษา	สพฐ. (สทร.) สพท. รร.	สพฐ. (สนก.)
6.	ระดมการมีส่วนร่วมของสังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	สพฐ. (สนก.) สพท. รร.	สพฐ. (สนผ.)

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย
2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
3. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ มีความพร้อมทั้งทางด้านวิชาการ เชี่ยวชาญวิชาชีพ มีจรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู
4. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย ปี 2565
1.	ร้อยละของผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21	ร้อยละ	80
2.	ร้อยละของผู้เรียนปฐมวัยมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	ร้อยละ	80
3.	ร้อยละของผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ	90
4.	คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET)	ร้อยละ	41.33
5.	ร้อยละของครูสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้รับการพัฒนาและยกระดับความรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้ระดับการพัฒนาทางด้านภาษา (CEFR) ตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ	90
6.	ร้อยละของสถานศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับการเตรียมความพร้อม (ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์) ในการประเมินระดับนานาชาติตามโครงการ PISA	ร้อยละ	70
7.	ร้อยละของสถานศึกษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญา	ร้อยละ	10
8.	ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการคัดกรองเพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล	ร้อยละ	10
9.	จำนวนสถานศึกษาที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	โรงเรียน	220

แนวทางการพัฒนา

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานร่วม
คุณภาพผู้เรียน			
1.	ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่น การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สู่การปฏิบัติ	สพฐ. (ทุกสำนัก) สพท. รร.	-
2.	พัฒนาผู้เรียนตามแนวทางพหุปัญญา (Multiple Intelligences)	สพฐ. (สวก.) สพท. รร.	สพฐ. (สว. สมป. สนก. ศบศ. ศนฐ.)
3.	พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ มีทักษะอาชีพที่สอดคล้อง กับความต้องการของประเทศ	สพฐ. (สวก.) สพท. รร.	สพฐ. (สว. สมป. สนก. ศบศ. ศนฐ. สทศ.)
4.	ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่นำไปสู่ Digital Life & Learning	สพฐ. (สทร.) สพท. รร.	สพฐ. (สวก. สว. ศบศ. สนก. ศนฐ.)
5.	ดำเนินการคัดกรอง/วัดความสามารถและความถนัดของผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพและส่งเสริมขีดความสามารถ ตามศักยภาพ	สพฐ. (สวก.) สพท. รร.	สพฐ. (สนก.)
คุณภาพครู			
6.	ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ รูปแบบ Active Learning / Co-creation ให้กับผู้เรียน ในทุกระดับชั้น	สพฐ. (สวก. สนก.) สพท. รร.	สพฐ. (สนก. ศนฐ.)
7.	พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ มีความรู้ความสามารถ ในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงมีความรู้ และทักษะในสังคมยุคชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) มีแรงจูงใจ ในความเป็นครูมืออาชีพ	สพฐ. (ศบศ.) สพท. รร.	สพฐ. (สนก.)

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานร่วม
8.	ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยมีการพัฒนารายบุคคล ส่งเสริมการทดสอบสมรรถนะรายสาขาในระดับสูง ตามมาตรฐานนานาชาติของครู มีจรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู	สพฐ. (สพร.) สพท. รร.	สพฐ. (กพร. สน. ศบศ.)
หลักสูตรและอื่น ๆ			
9.	พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษาบนฐานของสมรรถนะหลัก คือ Career Education , Competency Building , Creative Education	สพฐ. (สวก.) สพท. รร.	สพฐ. (ศนฐ.)
10.	ส่งเสริม สนับสนุนการวัดประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ที่สอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษา โดยให้มีรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบด้วยข้อสอบปรนัยและอัตนัย การประเมินภาคปฏิบัติ (Performance-based Assessment) และการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นต้น	สพฐ. (สทศ.) สพท. รร.	สพฐ. (ศนฐ.)
11.	เพิ่มคุณภาพการจัดการศึกษาและบูรณาการอย่างยั่งยืนในการจัดการเรียนรวม	สพฐ. (สศศ.) สพท. รร.	สพฐ. (สนก. (ศรต.) สมป. ศนฐ.)
12.	พัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งดำเนินการให้มีการขยายผล	สพฐ. (สนก.) สพท. รร.	สพฐ. (สบน. สทศ.)
13.	สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนผ่านแพลตฟอร์มด้านการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ	สพฐ. (ศบศ.) สพท. รร.	-
14.	บูรณาการการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อด้านอาชีพ และการประกอบอาชีพ หรือการมีงานทำตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียน	สพฐ. (สวก.) สพท. รร.	สพฐ. (สมป. ศนฐ. สนก.)
15.	พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ	สพฐ. (สวก.) สพท. รร.	สพฐ. (ศนฐ.)

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานร่วม
16.	สนับสนุนการปรับปรุงหลักสูตรการผลิตครู สายสามัญ ปฐมวัย การศึกษาพิเศษ การศึกษาตามอัธยาศัย ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารจัดการกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และระบบการนิเทศการศึกษา และการสอนงานของครูที่เลี้ยงในสถานศึกษา	สพฐ. (สพพ.) สพท. รร.	-
17.	เสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (HCEC) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการพัฒนาศักยภาพบุคคลสู่ความเป็นเลิศ	สพฐ. (ศบศ.) สพท. รร.	-

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
2. สถานศึกษาและพื้นที่นวัตกรรมได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความคล่องตัวและเอื้อต่อการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพที่เหมาะสมกับบริบท
3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย ปี 2565
1.	ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่เป็นดิจิทัล	ร้อยละ	80
2.	สัดส่วนของเวลาที่ครูใช้เพื่อการเรียนการสอน และงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนต่องานอื่น ๆ	สัดส่วน	3 : 2
3.	ร้อยละของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่พิเศษ และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามบริบทพื้นที่	ร้อยละ	80
4.	ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA	ร้อยละ	50

แนวทางการพัฒนา

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานร่วม
การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล			
1.	พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง (Big Data) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพทันสมัย และเป็นปัจจุบัน เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการที่แตกต่างของนักเรียน และผู้รับบริการทุกประเภท รวมทั้งพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อปรับปรุงการบริการ กระบวนการตลอดจนการพัฒนาจนเกิดเป็นนวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการทั้งในภาพรวม และเฉพาะกลุ่มได้ โดยสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลกลางของหน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยในทุกมิติ	สพฐ. (สทร.) สพท. รร.	สพฐ. (สนผ. สพร. สทศ. สศศ.)
2.	พัฒนาและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา สำหรับประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก	สพฐ. (สทร.) สพท. รร.	สพฐ. (สนผ. สนก. สทศ. สศศ.)
3.	ส่งเสริม การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพทุกระดับ	สพฐ. (สทร.) สพท. รร.	สพฐ. (สนก.)
การพัฒนาประสิทธิภาพสถานศึกษาและพื้นที่นวัตกรรม			
4.	สนับสนุนการจัดทำมาตรฐานสำหรับโรงเรียนที่สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ	สพฐ. (สนก. (ศรต.)) สพท. รร.	-
5.	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกด้านให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ	สพฐ. (สอ. สนผ. สนก.) สพท. รร.	-
6.	พัฒนาโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่	สพฐ. (สนผ. สนก. (ศรต.)) สพท. รร.	-
7.	บริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสรับการศึกษาที่มีคุณภาพ	สพฐ. (สนก. (ศรต.)) สพท. รร.	-

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานร่วม
8.	ส่งเสริมการจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ และพื้นที่พิเศษ อาทิ โรงเรียนในโครงการพระราชดำริ โรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น	สพฐ. (สนผ. สพก.จขต.) สพท. รร.	สพฐ. (สพว. สมป. สวก.)
9.	สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาและการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สพฐ. (สบน.) สพท. รร.	-
10.	พัฒนาระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา และส่งเสริมให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในระบบประกันคุณภาพ	สพฐ. (สทศ. ศนฐ.) สพท. รร.	-
การบริหารงบประมาณ			
11.	จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรด้านการศึกษาในการขับเคลื่อนนโยบาย ตามความต้องการและจำเป็นของผู้เรียนและสถานศึกษา ในบริบทของแต่ละพื้นที่ และกระจายอำนาจการบริหาร และงบประมาณไปสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา โดยลดกิจกรรมที่ดำเนินการจากส่วนกลาง เน้นกำกับทิศทาง และติดตามประเมินผล	สพฐ. (สนผ. สคส. สคผ. สน. และทุกสำนัก)	-
12.	สนับสนุนให้มีการปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้เหมาะสม	สพฐ. (สนผ. สคศ.) สพท.	-
การบริหารงานบุคคล			
13.	พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	สพฐ. (สพร.) สพท. รร.	สพฐ. (สนก.)
14.	พัฒนาบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางกลยุทธ์องค์กร การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และการสร้างสุข ในองค์กร และพัฒนาบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านความเชื่อมโยงจากนโยบายสู่การปฏิบัติ วัฒนธรรมการให้บริการ และการสร้างเครือข่ายการทำงาน และให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ มาตรฐานตำแหน่ง และวิทยฐานะ พัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ความก้าวหน้าในอาชีพ มาตรฐานตำแหน่งและวิทยฐานะ	สพฐ. (กพร. สพร. ศบศ.) สพท.	-
15.	บริหารอัตรากำลังในสถานศึกษา เพื่อลดภาระงานอื่นของครู ที่ไม่ใช้การสอน และบริหารอัตรากำลังในสำนักงานทุกระดับ ให้สอดคล้องกับภารกิจ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	สพฐ. (สพร.) สพท. รร.	สพฐ. (สนผ.)

ที่	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานร่วม
16.	พัฒนาระบบการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) โดยให้บุคลากรในหน่วยงานทุกระดับ นำหลักธรรมาภิบาลไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง	สพฐ. (สนก.) สพท. รร.	-
17.	เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน	สพฐ. (ศนฐ.) สพท. รร.	-
18.	บูรณาการระบบกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาในเชิงนโยบาย Agenda-based และ Area-based ระดับคลัสเตอร์ (Cluster) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา	สพฐ. (สศผ.) สพท. รร.	สพฐ. (กพร. สพร.)
19.	ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และจัดการศึกษาร่วมกันของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรอื่น ๆ โดยเพิ่มบทบาทและกรอบภารกิจที่ตอบสนองต่อนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการมากขึ้น	สพฐ. (สนก.) สพท. รร.	สพฐ. (สศผ. สอ. สกภ.)

ส่วนที่ 3 การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

แนวทางการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 – 2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) กระทรวงศึกษาธิการ แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 เพื่อให้การบริหารแผนสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดที่สอดคล้องกับเป้าหมาย การให้บริการทางการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดแนวทางในการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. สร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานทุกระดับ ในความเป็นมา และความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 - 2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กับนโยบายและแผนที่สำคัญอื่น ๆ และสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการรับรู้ และเข้าใจในทิศทางเดียวกัน
2. เน้นย้ำให้ผู้บริหารหน่วยงานในสังกัดทุกระดับให้ความสำคัญในการพิจารณาแผนพัฒนาการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 - 2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนด นโยบาย แผน และการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนในหน่วยงานทุกระดับ
3. บูรณาการแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่แผนต่าง ๆ ของหน่วยงานในสังกัด เพื่อขับเคลื่อน นโยบายและกลยุทธ์ ให้สอดคล้องกัน
4. กำกับ ติดตาม การนำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนต่าง ๆ ในระดับโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เงื่อนไขความสำเร็จ

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 - 2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. ความต่อเนื่องด้านนโยบายทุกระดับ
2. หน่วยงานทุกระดับมีแผนและกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ขั้นพื้นฐานดังกล่าว
3. การได้รับการสนับสนุนทรัพยากรด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบริหารจัดการ อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมภารกิจ และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการสนับสนุนทรัพยากรดังกล่าว
4. การดำเนินการของหน่วยงานทุกระดับเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ให้หน่วยงาน องค์กร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5. การมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งระหว่างหน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน องค์กรภายนอกอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผน
6. หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการตามบทบาท ดังนี้
  - 6.1 ส่วนกลาง รวมถึงสำนักต่าง ๆ ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติราชการหรือแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังกล่าว
  - 6.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว ไปพิจารณาจัดทำหรือปรับแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ แผนปฏิบัติการประจำปี
  - 6.3 สถานศึกษา นำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบการจัดทำหรือปรับแผนต่าง ๆ ของสถานศึกษา

ภาคผนวก

ชื่อย่อสำนัก/ศูนย์/หน่วยงานเทียบเท่า สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อย่อ	ชื่อเต็ม
กพร.	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
ฉก.ชน.	ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน
ตสน.	กลุ่มตรวจสอบภายใน
ศนฐ.	หน่วยศึกษานิเทศก์
ศบศ.	ศูนย์บริหารงานการพัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ
ศรต.	ศูนย์ขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
สกก.	สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน
สกว.	สำนักงานกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน
สคส.	สำนักการคลังและสินทรัพย์
สตพ.	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สทร.	สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
สทศ.	สำนักทดสอบทางการศึกษา
สน.	สำนักนิติการ
สนก.	สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
สบน.	สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
สบว.	สำนักบริหารงานความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา
สนผ.	สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สปก.จชต.	สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
สปร.	สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
สมป.	สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
สวก.	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สศศ.	สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สอ.	สำนักอำนวยการ

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

รับเรื่องแล้ว

ลงชื่อ... ๑๒
วันที่ 1 ส.ค. 2564
เวลา 10.35

ส่วนราชการ สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มแผนและโครงการ โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๕๔๗

กม. 314414 ที่ ศธ ๐๔๐๐๖/ ๓๗๗๒ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามที่ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มอบสำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้
หน่วยงานในสังกัดทุกระดับ นำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำ
ร่างแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วนั้น

สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอเรียนว่า

๑. ได้ประชุมจัดทำร่างแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม สนม. ๑ อาคาร สพฐ. ๕ ชั้น ๘ เพื่อยกร่าง
แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้
แจ้งเวียนทุกสำนัก/ศูนย์/หน่วยงานเทียบเท่า พิจารณาร่างแผนดังกล่าว และเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะ
ครั้งที่ ๑

๒. ได้จัดประชุมปรับปรุงร่างแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างวันที่ ๒ - ๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม สนม. ๑ อาคาร สพฐ. ๕ ชั้น ๘
และได้แจ้งเวียนทุกสำนัก/ศูนย์/หน่วยงานเทียบเท่า พิจารณาร่างแผนดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

ในการนี้ สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
มาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เสร็จเรียบร้อยแล้ว และขอเรียน ดังนี้

๑. แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
(ฉบับปรับปรุง) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ แผนปฏิบัติการราชการระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)
กระทรวงศึกษาธิการ แผนปฏิบัติการราชการระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ และนโยบาย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

๒. สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

๒.๑ ส่วนที่ ๑ บทนำ ประกอบด้วย ภูมิหาย ยุทธศาสตร์ แผนสำคัญที่เกี่ยวข้อง
ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

๒.๒ ส่วนที่ ๒ สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์
พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์

๒.๓ ส่วนที่ ๓ การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย แนวทางการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ
และเงื่อนไขความสำเร็จ

/เพื่อประโยชน์...

เพื่อเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานในสังกัดทุกระดับ จึงเห็นสมควรนำเรียนเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดทุกระดับ นำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ หากเห็นชอบโปรดพิจารณา

๑. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. ลงนามในหนังสือถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังแนบ

๓. มอบสำนักรายละเอียดและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เผยแพร่แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อไป

ภาวษา.
(น.ส.ภาวษา ช่างใหญ่)
๓๐ ส.ค. ๒๕๖๔

ปัทมา
(นางปัทมา ปันทังกร)
๓๐ ส.ค. ๒๕๖๔

(นายสุรินทร์ สว่างอารมณ์)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓๐ ส.ค. ๒๕๖๔

ว่าที่ ร.ต.

(ธนุ วงษ์จินดา)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓๐ ส.ค. ๒๕๖๔

-เฟิม
-อมร
-อมร

(นายอัมพร พิณะสำ)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

30 ก.ย. 2564

คณะผู้ดำเนินงาน

ที่ปรึกษา

นายอัมพร พิณะสา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
นายชล่ำ อรรถธรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะทำงาน

นายสุรินทร์ สว่างอารมณ์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวนงลักษณ์ เรือนทอง	ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวลิลีน ทรงผาสุก	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
นายศรายุทธ ธิศรีชัย	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
นางวิลาวัลย์ ทองแย้ม	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
นายสมจิตร สมอ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
นางสาวแก้วใจ จิเจริญ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เขต 1
นายพงกะพรรณ ตะกลมทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
นายธิติวุฒิ มังคลาด	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
นางพรพิมล ชินภักดี	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
นางพรทิพย์ ไชยประณีธาน	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแพรงประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
ว่าที่ร้อยตรีจักราชัย ใจซื่อ	ผู้อำนวยการโรงเรียนอุตรพิทยานุกูล 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
นางสาวนุศรา ประสงค์ยิ่ง	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนา นโยบาย สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายวิโรจน์ ธานมาศ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวภาวณา ช่างใหญ่	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายมงคล สมเจตนา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางรจยา อินตะวงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายธีรโชค ชมสินธุ์จรัสศักดิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวนันทนุช สุวรรณาวุธ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
นางจรินทร์ พุ่มพวง	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวธิราภรณ์ นาคแจ่ม	พนักงานธุรการ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะบรรณาธิการ

นางปัทมา ปันทวงกูร	ผู้อำนวยการกลุ่มแผนและโครงการ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสุชาดา คล้ายทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวภาวณา ช่างใหญ่	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ